

اون برنجی سنه
الی
اون اوچنجی سنه
نوسرو
۷۷ : ۶۲

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعه سی

۱ آغستوس
۱۳۳۶
الی
۱ تشرین ثانی
۱۳۳۹

کتابیات

بحر سفیدده تورکلر [۱]

مادرید تاریخ آفاده میاسی مشاهیر اعضا سندن سینور ایغناسیو باوئر لاند باوئر اسپانیا خزینة اوراقده محفوظ بولان وثائق ، اسپانیا - صراکش کتبخانه سی نامی آلتنده اوله رق ، شمدی به قدر آلتی جلد نشر ، ایلک دردینی آفریقا ایشلرینه حصر و بشنجی ایله آلتنجی بی بحر سفیدده تورکلر ، نامیله توسیم ایتشدرد .

محرر ، بشنجی جلدک باشنده یازدینی بر مقدمه ده ، ۱۵۰ سنه سنده ، اسپانیانک سلطان سلیم ثانی اوردولری طرفندن محاصره ایدیلن قبریس مدافعلرینک امدادینه کلک ایچون بر دونما جمع ایتدیکنی ذکر ایتدکدن صوکره ، قبریس آطه سنک تورکلر طرفندن ضبط اولمسنه باشلوجه سبب کوستریلن یوسف ناسینک تشویقات و ابرامات متوالیه سنی غیر کافی کوره رک « اسپانیا تاریخی » Historia de Espano نک محرری اولان موده ستو لافوئنته Modosto-Lafuenfe ایله ویس آمیرال ژوریه ن ده لاغراویهر = Jurien de la Gravière نک مطالعه و افاده لرینی نقل ایدیور . [۲]

[۱] Los Turcos en el Mediterraneo یعنی « بحر سفیدده تورکلر » عنوانی اثرک محرری Ignacio Bauer Landhaber در . اسپانیولجه یازلمش اولان بو ایکی جلدلی اثر (بشنجی و آلتنجی) مادریدده Editorial Ibero-Africano-Americano مطبعه سنده طبع اولمشدرد . بشنجی جلد ۱۵۶۸ - ۱۶۸۳ تاریخنه قدر کچن و تورکلری علاقه دار قیلان وقایعی و ایکنجی جلد ۱۶۸۳ - ۱۷۸۴ تاریخنه قدر کچن و تورکلری علاقه دار قیلان وقایعی محتویدر . بشنجی جلد ۳۲۹ و آلتنجی جلد ۳۵۹ بیوک صحیفه دن عبارتدر .

[۲] موده ستو لافوئنته ، « بویه بر تشبک ، بو یکانه وخفیف سببه استناد ایتدیکنی ظن ایتیورزه دیور . ویس آمیرال ده لاغراویهر : « پک جوق تاریخ نویسلرک بیان ایتدکلری کبی ، ملکترینه (تورکیانک) صابلاغمش قالمش اولان بو آطه نک ضبطنه سوق ایدن عواملنه بر پورتکیزی یهودینک انتریقه لری ، نه ده سلطان سلیمک قبریس شرابنه اولان انهما کیدر . ده تونوس = De Thounos آطه نک ضبطی آرزوسی حقنده معقول ایضاحاتده بولنیور . سلیم ،

بعده محرر، وندك جمهوريتك، قبريسى توركلره قارشى مدافعه ايتك ايچون، خرستيان دولتلىرىك امدادىنى طلب واسپانيا وپاپانك، جمهوريت مذكوره ايله اتفاق ايتديكنى بيان ايتدكن صوكره، متفق خرستيان دولتلىرىك اوردو و دونماسدن، و دونمانك اوغرا دىنى ليمانلردن و باشليجه قوماندانلردن و تورك دونماسى رئيسى پياله پاشا ايله تورك اوردوسى قوماندانى مصطفى دن و پياله پاشانك دونماسنى تقويه مامور ايديلن قىليج على دن [۱] بحث ايدور. له پانت محاربه بحريه سنك [۲] وقايىنى يازان محرر، تورك و متفق خرستيان دولتلىرىك قواى بحريه سى، طرفين محاربينك عددى، طرفينك ضايعاتى حقنده معلومات و يردككن صوكره، له پانت صولرنده ضايعاته اوغرامش اولان تورك بحريه سنك آرزمان ايچنده، اعاده سطوته قادر اولديغنى و بحرسفידده آسايشى اخلال و امم نصارايى تهلكه به الفا ايده جك بر حاله كلديكنى قيد ايده رك چوق كچمه دن سنان پاشانك [۳] تحت اداره سنده بولنان ۶۰,۰۰۰ كشيلىك اوردويى طاشيان دونمايه قوماندا ايدن قىليج على پاشانك غوله تا تونس ليمانلرني ضبط ايتديكنى، بر تفصيل يازور.

محرر، آلتنجى جلدك مقدمه سنى انكلتره قرايچه سى ايزابه لالا ايله اسپانيا قرالى ايكنجى فيلييك محاصمانه و بو صوكنجىك انكلتره يى فتح ايتك ايچون تجهيز و نا مغلوب آرمادا توسيم

كيليك ياده والى ايكن، آسيا و سوريه سواحلى يغما و نهب و غارت ايدن خرستيان قورصا. نلرينك قسم اعظمينك بو آطه نك سكه سندن اولديغنى و بو قورصانلرك، بو آطه نك ليمانلرنده امين ملجألر بولمقلىرىنى كورمش و آكلامشدر. عجباً بو حال، رده س آطه سنك فتحك اتمامى ديمك اولان قبريس آطه سنك ضبطى فكرينى، سليمانك ولى عهدىك خاطريته كتيرمه كافي دكله؟» ديور.

[۱] محرر قىليج على پاشانك كوچوك بر ترجمه حالى يازور و پاشايه اسناد اولنان نيل نهريله سوريه آره سنده بر قتال انشاسى فكرندن بحث ايدرايكن (Un Pacha d'alger, précurseur de M. Lesseps محبرى اولان M. de Grammond ك سوزلرينى نقل ايدور. موسيو غرامون ديوركه: « على، نيل نهريله سوريه آره سنده كى اسكى قتالك تكرر انشا و احيا اولمىسندن حصوله كله جك اولان زمان و نقد تصرفك لزومنى هر وقت اقتديسه (پادشاهه) خاطر لافندن كرى قالمازدى ».

[۲] له پانت محاربه بحريه سنده كى صرفين دونماليلىك وضعيت حربه لرينى كوستور بر بلان واردور. (بشنجى جلد، صيفه ۱۸۳) .

[۳] Fray Prudencis de Sandoval، سنان پاشا حقنده آتيده كى معلوماتى و يروور: « سان، تورك اوردوسنك اك قيمتلى واك مدبر قوماندانلردن برى ايدى. از مېرلى ايدى. بر كوزى شاشى، نلاً دكل اسماً موسوى ايدى. كوله لره قارشى manso، خسته لره قارشى صرحتلى ايدى. فضايى چوق، مشاوره ده متين، هيئت شناس، بيوك بر دكر آدمى ايدى. باربروسك طالعه مظهر اولمش اوله ايدى زمانك اك اى قورصانى اوله جق ايدى. سلطان، بحر احمر و بحر محيط هنديه پورنكيزلر ايله چارپشمق ايچون سنانى انتخاب ايتمش ايدى. »

ایندیکی دونغایه و دونغانک انکلیزلر طرفندن محو ایدلسنه حصر ایندکدن صوکره، صفولی محمد پاشانک، له پانت انهمانی وایکنجی فیلیک، نامغلوب آرمادانک انهمانی متعاقب سولیش اوله قلی سوزلر آره سنده بر مقارنت تأسیس ایدهرک بو ایکی ذاتک سوزلرینی بروجه زیر نقل ایدیور :

سلطان سلیمک وزیر صفولی ، له پانت انهمادن صوکره کندیسيله کوروشمش اولان ونديک بالیوسنه : « اوسزدن بر دولت (قبریس دولتی) کسمکله ، بر قولکیزی کسکد دیمکدر . سز ، بزم دونغانی تخریب اتمکله صفالیزی کسدیگز ؛ قول ، بر دها برینه عودت ایتز ، صفال ایسه ، دها صیق چیقار » دیمشدر .
ایکنجی فیلیپ ، « آغاجک دالترینک کسلمسندره بویوک بر اهمیت یوقدر ظن ایدرم . چونکه ، دالرک چیققدقلى ویکیدن چیقاییله جکاری آغاج باقیدر » دیمشدر .
بو ایکی بیانات اوزرینه محرر بروجه زیر مطالعاتده بولنیور :

« له پانت ونا مغلوب آرمادانک انهماملری، اون آلتنجی عصرک بحرسفیدک ایکی بیوک ایمپراطورلقرینک تاریخنده ایکی بویوک وقعه تشکیل ایدر . له پانت صولرنده، قدرتی غربه قدر توسیع ایدن ، فتوحاته صوصامش اولان ، شرف آرقه سنده قوشان ، اسلام ایچون بویوککلر آرایان ، شرقک صاحبی ، قدرتی عثمانی قابیلانی باطمفه باشلامشدر . نا مغلوب آرمادانک فلا کتی ، اسپانیانک مبدأ انحطاطی اولمشدر . »

بالاده کی معلوماتدن صوکره، بو ایکی جلدک فهرستلرینک اکمهم فصل محتویاتی بالترجه بورایه نقل ایدیورم . بو فصللرک ترجمه سندن آکلاشیله جنی وجهله ، سینیور ایفناسیو باوئهرک اثری ، تاریخ عثمانی به قیمتلی بر مالزمه احضار ایدیور . وثایقنک محتویاتی مبالغه، جهالت ، و غرابندن عاری دکل ایسه ده، هر حالده استفاده لی جهتلری پک چوقدر . وثائق مذکوره ، زمانک تعصبنک طمغانی طاشیور . بو تعصب متقابلدر . نصرانی اسملره متعلق ایدن اصکی تورک وثیقه لرنده کوریلن « کفار خا کسار » کی تعبیرلرک عینی ، اسپانیولجه وثیقه لر ، تورکلره قارشى استعمال ایدیورلر .

بشنجی جلدک فهرستنک باشلوجه فصل محتویاتنک ترجمه سیدر :

— مقدس اتفاقک مظفریتلرینه وبر قاتولیک ایله بر تورک آره سنده جریان ایدن دینی مباحثه به دائر وثیقه (منظومه) (صحیفه یعنی کتابک صحیفه سی ۱۹)

— سلیم نایینک وفاته و سلطان مرادک جلوسه و استانبولدن کلن اخبار سائره به دائر باویدن یازیلان بر مکتوبه دائر وثیقه (صحیفه ۴۵)

— مالایا شهری اوکنده ، اسپانیا کیلریله تورک، انکلیز و مراکش کیلری آره سنده وقوع بولان قاتلی محاربه بحریه به دائر وثیقه (صحیفه ۵۱)

— فلورانیه دوقه سته منسوب آلتی کیله مراد رئیسک تحت قومانداسنده بولنان ایکی تورک کیسی آره سنده وقوع بولان محاربه به دائر وثیقه (صحیفه ۶۹)

- سان ژوان طریقتہ منسوب درت کیلہ بر قاچ تورک کبسی آره‌سندہ وقوع بولان محاربه‌یہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۸۷)
- عجم قرالیله تورک پادشاهی آره‌سندہ وقوع بولان محاربه‌یہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۹۳)
- استانبولده اسیر بولنان بر قاچ اسپانیولک ۱۶۱۸ سنه‌سندہ استانبول شهرینی آتسه طوندقلرینه و بولنلرک فرارلرینه دائر وثیقہ (صحیفہ ۱۰۱)
- سلطانک وفاتنه ، حرمده کی یانغینه دائر (صحیفہ ۱۲۳)
- بر تورک پاشانک تنصرینه و کلیسایه ابتدکی هدیه‌لره دائر (صحیفہ ۱۴۷)
- پادشاهک ، اسپانیا قرالنه یازمش اولدینی مکتوبک متنی (صحیفہ ۱۶۱)
- پادشاهک ، شرقده مناستر وخسته خانه تأسیسی ایچون ویردیکی مأذونیتہ دائر (صحیفہ ۱۶۵)
- له‌بانت محاربه‌سینک مظفریتنه ، سلطان سلیمک دون ژوانه کوندردیکی هدیه‌یہ ، و دون ژوانک سلطان سلیمه کوندردیکی هدیه‌یہ دائر (اوچ منظومه) (صحیفہ ۱۸۳)
- مالطه سان ژوان طریقتہ منسوب کیلرک ۱۶۳۴ سنه‌سندہ تورکلره قارشی قزاندقلری مظفریتلره دائر وثیقہ (صحیفہ ۲۱۵)
- روملر ایله قاتولیکار آره‌سندہ ظهور ایدن دینی مجادله‌ده ، پادشاهک ۱ نیسان ۱۶۳۶ ده قاتولیکار له‌نه ویردیکی براتک صورتی (صحیفہ ۳۱)
- ۲۴ آغستوس ۱۶۸۲ ده ظهور ایدن قویروقلی ییلدیزک، زمانک سیاسیان اوزرنده بر اقدینی تأثیره دائر وثیقہ (ص ۲۴۹)
- ۱۵ مایس ۱۶۸۳ ده مالطه کیلری ایله تورک کیلری آره‌سندہ وقوع بولان محاربه‌یہ بحریه‌یہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۲۵۵)
- تورکیاده سلطان زاده محمدک نامیله معروف اولان دون ژوان میکهل سیغالانک منشأنه دائر وثیقہ (صحیفہ ۲۶۳)

* *

- آلتنجی جلدک فهرستنک باشلوجه فصل محتویاتنک ترجمه‌سیدر:
- ۱۶۸۳ سنه‌سندہ ایک میلیون آلتونی حاوی اوچ تورک کبسیله بدی مالطه کبسی آره‌سندہ وقوع بولان محاربه‌یہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۱)
- تورکلرک استانبولدن چیقوب ویانه‌یہ قدر کلدکلرینه و آوستریا و لهستان اردولری طرفندن منهزم اولدقلرینه دائر وثیقہ (صحیفہ ۷)
- تورکلره قارشی عقدایدیلن خرسنیاں مقدس اتفاقک وضعیتنه دائر وثیقہ (صحیفہ ۴۱)
- ۲۸ ایلول ۱۶۴۴ ده ، ردوس آطه‌سی آچققلرنده ، مالطه کیلری ایله تورک کیلری آره‌سندہ وقوع بولان قانلی محاربه‌یہ بحریه‌یہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۵۱)
- تورکیاده ظهور ایدن وقایع غریبه‌یہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۶۱)
- استانبولده بولنان بر اسیرک ، پادشاهک وفاتنه و استانبولده کی اختلاللره دائر باباسته یازدینی بر مکتوب (صحیفہ ۶۹)
- ۱۲ مایس ۱۶۴۹ ده فوکی Foqui لیمانده وندیک کیلرله تورک کیلری آره‌سندہ

- وقوع بولان محاربہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۷۳)
- مقامات مبارکہ حقندہ، قدسندہ قاتولیکرایلہ روملر آره سندہ وقوع بولان اختلافات اوزرینہ پادشاهک ووزیرلرینک آلدقلمری وضعیتہ دائر (صحیفہ ۷۳)
- تورکیادہ ظہور ایدن وقایع غربیہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۸۷)
- وندیک کیلرینک لمی و مدللیدہ تورکلرہ قارشی قزانقلمری مظفریتہ و او صرہدہ تورکیاہ کلکدہ اولان اسکندریہ دونماسنک ضبطنہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۱۰۱)
- ۲۶ حزران ۱۶۵۶ دہ ، وندیکیلرک چناق قلعه دہ تورکلرہ قارشی قازاندقلمری محاربہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۱۰۷)
- عین مسئلہ دائر ایکنجی بروثیقہ (صحیفہ ۱۱۱)
- ۶۶۲ سنہ سندہ، استانبولک صحنہ اولدینی آفتلرہ وفلا کتله دائر وثیقہ (صحیفہ ۱۳۵)
- قاتولیک میسیونرلرینک قدسندہ کی فعالیتلرینہ دائر (صحیفہ ۳۹۰)
- ۶۲ دہ ہندستان غربی کیلریلہ فرقتیلردن مرکب برتورک دونماسی آره سندہ ترافالغار پروتندہ وقوع بولان مصادمہ دائر (صحیفہ ۱۴۳)
- ۵ شباط - ۸ یدان ۱۶۴۸ سنہ سندہ استانبولدہ ظہور ایتش علام سماویہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۱۵۵)
- تورکلر طرفندن وضع اولنان کرینک محاضرہ سنہ دائر (صحیفہ ۱۵۹)
- ۱۱ ایلول ۱۶۹۷ دہ زانتادہ برنس اوژن دہ ساووا آتک تحت قومانداسندہ بولنان کیلر ایلہ تورک کیلری آره سندہ وقوع بولان محاربہ بحریہ دائر (صحیفہ ۱۶۳)
- عین مسئلہ حقندہ ایکنجی بروثیقہ (صحیفہ ۱۸۱)
- تورک و شمالی آفریقا عربلرینہ قارشی یاپیلہ جق قورصانلغک ۱۷۱۸ تاریخی تطبیاتنامہ سی (صحیفہ ۱۹۳)
- دیماط جوارندہ، سانژووان طریقتمنسوب کیلر ایلہ خلیک قومانداسی آلتندہ بولنان بویوک برکی آره سندہ وقوع بولان محاربہ بحریہ دائر وثیقہ (صحیفہ ۲۰۵)
- اصلاً والانسیا شہرندن اولوب ، استانبول سرایندہ بولنان اسیر برخرستیانک ، پادشاهک قیزی سودیکتہ و اونی تنصر ایتدیردیکتہ ومؤخرأ ایکیسنک قتل ایدلدکلرینہ اثر منظومہ (صحیفہ ۲۱۱)
- اشخاص خصوصیہ و مملکتک دشمنلرینہ قارشی یاپیلہ جق قورصانلغک ۱۷۶۲ تاریخی تطبیاتنامہ سی (صحیفہ ۲۷۹)
- اشخاص خصوصیہ و مملکتک دشمنلرینہ قارشی یاپیلہ جق قورصانلغک ۱۷۷۹ تاریخی تطبیاتنامہ سی (صحیفہ ۲۹۹)
- ۱۷۷۹ تاریخی قورصانلق تطبیاتنامہ سنہ دائر قرالک بیاننامہ سی (صحیفہ ۳۲۱)
- ۱۷۸۴ دہ تورکیا ایلہ اسپانیا آره سندہ عقداولنان صلح و تجارت معاہدہ نامہ سنک منی (صحیفہ ۳۴۱)